

МОЄ СЛОВО.

В. Стефаник.

Присвячую Євгенії К.

Білими губами у-півголос буду Вам казати за себе.
Ні скарги, ні смутку, ні радості в слові не чуйте!

Я пішов від мами у біленькій сорочці, сам білий.

З білої сорочки сьміяли ся. Кривдили мене і ранили.

І я ходив тихонько, як біленький кіт.

Я чув свою подлість за тихий хід і кров моя-діточа
з серця капала.

А спав я у наймленій хаті посеред брудних туловищ
сплетених розпустою.

Листочок білої берези на сьмітю.

Я скинув мамину сорочку. Мій діточий сьвіт і далеке
поколінє мужицьке лишило ся за мною.

Передо мною стояв новий сьвіт, новий і чорний.

Я ловив ся за його поли, а він згїрдно глядїв на мене.

Як жебрак маленький.

Я занїмїв був з болю. І мовчав я довгі, довгі роки.

Мої слова невимовлені, мій плач недоплаканий, мій
сьміх недосьміяний!

Лягли ви на мене, як лягає чорне камїне зломаного
хреста на могилу в чужинї!

Я найшов товаришїв.

Вони погодили ся з новим сьвітом. Я говорив їм про
мій покинений і про новий, що кривдив нас.

Казали, що брешу.

А я рвав ся і падав у бодото із знесиля і не уступав.
Сказали, що я брехун ще раз. І покинули мене.

А як я плакав, то мама ридала :

— Ти сам з собою будь, бо пани тебе не приймуть.

Не покидати було мене.

І лишив ся я як корч дугу серед поля.

Я сидів посеред піль.

Мої думки снували ся довгими скибами плодючої рілі.
Ссади землю і годували мене самотою.

І ще приносили солений піт і тихі пісні, що снували ся за орачем, за плугом і за погоничем. І поїли мене тим спокоєм, що мріє над ярмами волів у плузі.

Бачив я ще маленькі огники між маленькими пастухами і вівці по полю.

Я тут буду як буйний вітер панувати, заспіваю свою пісню!

Я сотворив собі свій сьвіт.

Праворуч мене синє поле і чорні скиби і білий плуг і пісня і піт солений.

Ліворуч чорна машина, що з червоного рота прокломном стогне.

А в серці моім мій сьвіт шовком тканий, сріблом білим мережаний і перлами обкинений.

У своїм царстві.

Буду свій сьвіт різьбити як камінь.

Слово своє буду острити на кремені моєї душі і намочене в трутї-зілю пускати буду на ліво...

І слово своє ломати буду на ясні соняшні проміньчики і замочу його в кожній чічці і пускати буду на право.

А свій камінь буду різьбити все, все! Аж на могилу свою його покладу як мертву красу.

А вишня в моїх головах возьме всі мої болі на свій цьвіт.

А в своїм сьвіті я жию, жию!

Як безумний бриду хмарою своєї фантазії.

Сто раз розпускаю сили своєї душі, аби далекими сві-
тами відшукали мені щасте моє.

По тихім ставу моєї минувшини пливуть неводи сер-
дечних моїх бажань, аби виловити всі ясні хвилі життя мого.

Але неводи рвуться і не годні нічого зловити.

Вертають до мене помучені і без нічого — як му-
жики з лану.

І я смутний дрімаю на хмарах.

— — — — —
А як грім трісне, то я здоймаю чоло в гору нánово.

І лечу, лечу на чорних хмарах...

Золотою стрілою прорізую світлі висоти.

В чорний чупер ховаються звізди як у чорну хмару.

Студені хмари від моїх очий теплим дощем спуска-
ють ся на землю.

Але сонця дійти я не годен.

І падаю з високости в долину.

Як старий жовняр деревляними ногами блукає, так
я блукаю.

— — — — —
А крила гоять ся і я знов лечу до сонця, до щастя.

І знов ріжу зводи небесні і падаю.

— — — — —
Я був щасливий.

Коли я глядів дитиною на мамині очі, як по них
сунули ся тихесенько пречисті хмарки щастя — я був
щасливий.

А тепер на ті очі смерть долоню поклала.

А я шукаю щастя під небом і падаю...

